

Onderzoeksleerdoelen in bachelorcurricula

Author(s)

Kesselaar, Cia; Vuijst, Stefan; van Meegen, Marije; Griffioen, D.M.E.

Publication date

2018

Document Version

Proof

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kesselaar, C., Vuijst, S., van Meegen, M., & Griffioen, D. M. E. (2018). *Onderzoeksleerdoelen in bachelorcurricula*. Paper presented at Onderwijs Research Dagen 2018, Nijmegen, Netherlands.

**General rights**

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact/questions>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Onderzoeksleerdoelen in bachelorcurricula

Cia Kesselaar, Stefan Vuijst, Marije van Meegen & Didi Griffioen
Programma Onderzoek in Onderwijs
Hogeschool van Amsterdam

Samenvatting

Onderzoeksvaardigheid is in de afgelopen decennia steeds belangrijker geworden in het hoger beroepsonderwijs, maar onduidelijk blijft waar bacheloropleidingen zich precies op richten. Om hier scherper zicht op te krijgen zijn de leerdoelen gerelateerd aan onderzoek in kaart gebracht bij de bacheloropleidingen van de Hogeschool van Amsterdam. Op basis van een kwalitatieve analyse middels de methode van Verburgh, Schouteden en Elen (2012) van studiegidsteksten en studiehandleidingen laten de voorlopige resultaten zien dat onderzoeksgelateerde leerdoelen een andere vorm en inhoud hebben in verschillende disciplines. Ook zijn de verschillen tussen faculteiten groter dan binnen faculteiten.

De competentie onderzoekend vermogen is de afgelopen decennia steeds belangrijker geworden in het hoger beroepsonderwijs (Barnett, 2000). De meeste onderwijsprogramma's streven naar een betere verweving van onderwijs en onderzoek in het curriculum (Griffioen, Boerma, Engelbert, & Van der Linden, 2013). Er is echter weinig kennis over de manier waarop deze verweving tot stand gebracht wordt. Een recent onderzoek heeft een analyse gedaan naar het voorkomen van onderzoeksleerdoelen van verschillende opleidingen in Vlaanderen (Verburgh, Schouteden, & Elen, 2012). Ook het Research Skill Development Framework (Willison & O'Regan, 2007) waarin het onderzoekend vermogen in het curriculum wordt weergegeven als vaardigheden die een student tijdens in vijf opeenvolgende niveau's moet ontwikkelen, suggereert een meer programmatische aanpak. Zowel Willison & O'Regan (2007) als Evans (2012) delen onderzoekend vermogen op in kleinere componenten die een student moet doorlopen om bekwaam te worden. Uit onderzoek van Verburgh et al. (2010, 2012) blijkt dat in het beschreven curriculum inderdaad onderzoeksgelateerde leerdoelen terug te vinden zijn. Dit onderzoek beoogt de leerdoelen per onderwijsmodule in de curricula van de bacheloropleidingen van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) in kaart te brengen. Meer specifiek is er daarbij aandacht voor de verschillen in focus tussen de disciplines.

Onderzoeksvraag

Welke leerdoelen streven bacheloropleidingen na in het HBO? In hoeverre verschillen de onderzoeksgelateerde doelen in de neergeschreven curricula tussen opleidingen en tussen faculteiten?

Methode

De neergeschreven curricula van alle modules van de 70 bacheloropleidingen van de 7 faculteiten van de HvA werden geanalyseerd met behulp van de taxonomie van Verburgh et al. (2012). Voor iedere opleiding werd een gewogen profiel opgesteld, dat gebaseerd is op de scores van de opleidingsonderdelen. Door deze werkwijze is het mogelijk om de profielen binnen en tussen faculteiten te vergelijken (Verburgh et al., 2012).

Resultaten

De voorlopige resultaten laten zien dat alle opleidingen van de HvA aandacht besteden aan de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen, maar niet alle typen leerdoelen krijgen gelijkwaardige aandacht. Vooral het leerdoel nieuwsgierigheid komt nauwelijks voor. Verder zijn de interdisciplinaire

verschillen groter dan intradisciplinaire verschillen, terwijl binnen sommige disciplines de intradisciplinaire verschillen groter dan bij andere disciplines.

Implicaties

De ontwikkeling van onderwijsinstelling naar kennisinstelling is volop in beweging en zorgt voor discussie over doelen, vormen en mogelijkheden van onderzoek in het hbo. Er is weinig systematisch bekend over opbouw van onderzoek in het curriculum (Verburgh et al., 2010) en over de mate van verwevenheid van onderzoek in onderwijs, terwijl de gewenste competentieprofielen in toenemende mate vragen om een intensievere verwevenheid (Griffioen et al., 2013). Dit onderzoek biedt de eerste systematische analyse van bachelorcurricula op onderzoeksleerdoelen in Nederland. En – zover bekend – is het tweede onderzoek op dit onderwerp na Vlaanderen. Daarmee hoopt dit onderzoek op systematische wijze bij te dragen aan het wetenschappelijke en maatschappelijke debat.

Literatuur

- Andriessen, D., Manders, P., Greve, D., Hermans, P., Jakobs, L., Lintelo, L.te, Neijenhuis, K., Straetmans, G. (2014) Beoordelen is mensenwerk. Expertgroep Protocol in opdracht van de Vereniging Hogescholen
- Evans, L. (2012). Leadership for researcher development: What research leaders need to know and understand. *Educational Management Administration & Leadership* 40, DOI: 10.1177/1741143212438218.
- Griffioen, D.M.E., Visser-Wijnveen, G.J. & Willems, J. (2013), Integratie van onderzoek in het onderwijs. Hoger Onderwijs reeks, Noordhof Uitgevers, ISBN 978-90-01-82304-7.
- Griffioen, D.M.E., Wortman, O. (2013). Onderzoek in het onderwijs van de Hogeschool van Amsterdam: op weg naar diversiteit in een uniform model. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* 31 (1/2) 16-31.
- Neumann, R. (1992). Perceptions of the teaching-research nexus: a framework for analysis. *Higher Education*, 23, 159-171.
- Neumann, R. (1994). The teaching research nexus: Applying a framework to university students' learning experiences. *European Journal of Education*, 29, 323-338.
- Noser, T. C., Manakyan, H., & Tanner, J. R. (1996). Research productivity and perceived teaching effectiveness: A survey of economics faculty. *Research in Higher Education*, 37, 299-321.
- Verburgh, A., Schouteden, W. & Elen, J. (2012). Patterns in the prevalence of research-related goals in higher education programmes. *Teaching in higher Education* 1-13, DOI:10.1080/13562517.2012.719153
- Willison, J. & O'Regan, K. (2007). Commonly known, commonly not known, totally unknown: a framework for students becoming researchers. *Higher Education Research & Development*, 26:(4), 393-409, DOI: 10.1080/07294360701658609.

